

Hof van Twente, Deldenerbroek. Bureauonderzoek Inrichtingsgebied Nieuwe Natuur Deldenerbroek. Beoordeling rapportage archeologisch onderzoek

Rapport:

Archeologisch bureauonderzoek Nieuwe natuur Deldenerbroek. Gemeente Wierden en Hof van Twente. Econsultancy, rapportnummer: 14043307.

Auteur: Drs. G.W.J. Spanjaard

Doelstelling: Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel en het opstellen van een advies over de wijze waarop met eventueel aanwezige archeologische waarden omgegaan dient te worden. Het verkennend booronderzoek heeft tot doel om het verwachtingsmodel te toetsen en eventueel bij te stellen en om eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen aan te tonen.

Bevindingen: Op basis van het bureauonderzoek is voor diverse terreindelen een middelhoge tot hoge archeologische verwachting toegekend. Geadviseerd wordt om in de zones met een middelhoge verwachting geen grondwerken dieper dan 30 cm uit te voeren en indien deze onvermijdelijk zijn, ter plaatse een karterend booronderzoek uit te voeren om deze archeologische verwachtingen te toetsen en eventueel archeologische vindplaatsen vast te stellen. Verder zijn er twee zones met een hoge archeologische verwachting waar op grond van de plannen nieuwe beeklopen worden aangelegd (zones 1 en 2 zoals weergegeven in het rapport in figuur 19). Geadviseerd wordt om ter plaatse van deze nieuwe beeklopen een raai met karterende boringen te zetten.

Opmerkingen algemeen: Prima onderzoek en rapportage

Resultaten bureauonderzoek: Ad. 3.7: De IKAW is niet relevant aangezien de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart een verfijning vormt op de IKAW en in deze leidend is. Derhalve kan de passage m.b.t. de IKAW geheel wegelaten worden. Hetzelfde geldt voor de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie. De verwachtingswaarden in deze kaart zijn namelijk gebaseerd op de IKAW.

Ad 3.7 en 4.1: De hoge verwachtingswaarde is toegekend aan kleine en ten opzichte van nabijgelegen dekzandkoppen, behoorlijk overtrokken. Zoals door de onderzoeker zelf al wordt gememoreerd in 7.3 worden resten van jagers-verzamelaars met name verwacht op de hoger gelegen dekzandruggen. Gezien de nabijheid van aanzienlijk hogere en ook grotere dekzandkoppen is het namelijk veel waarschijnlijker dat archeologische vindplaatsen zich hierop bevinden en niet op de kleine en lage dekzandkoppen. Met andere woorden, bij het toekennen van verwachtingswaarden moeten deze hoge dekzandkoppen als maatgevend voor een hoge verwachtingswaarden worden aangemerkt en zouden de kleine lage dekzandopduikingen als middelhoog of zelfs laag aangemerkt moeten worden. Hetzelfde geldt ook voor de archeologische verwachtingen uit alle andere archeologische perioden.

Conclusies en advies: Binnen de gemeente Hof van Twente is alleen voor zone 2 een karterend onderzoek geadviseerd waarbij een dekzandkopje over circa 130 meter wordt doorsneden. Zoals boven vermeld betreft het echter een klein en relatief laag dekzandkopje waarvan de hoge verwachtingswaarde door mij niet terecht wordt geacht. Hetzelfde geldt overigens ook voor het deel van het plangebied in de gemeente Wierden.

Ten aanzien van de aanbevelingen in het selectieadvies kan bovendien worden gesteld dat binnen de gemeente Hof van Twente de omvang van de bodemverstorende werken dieper dan 40 cm in de zones met een hoge verwachtingswaarde kleiner is dan de vrijstellingsgrens van 2500 m². Op grond daarvan hoeft er geen archeologische onderzoek te worden uitgevoerd.

In de zones met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde hoeft eveneens geen onderzoek te worden uitgevoerd aangezien uit gegevens van DLG blijkt dat hierin geen grondwerken dieper dan 40 cm worden uitgevoerd.

Advies aan de gemeente Hof van Twente: Ik adviseer de gemeente Hof van Twente om geen vervolgonderzoek voor te schrijven en het inrichtingsgebied voor wat betreft het omgevingsaspect 'archeologische waarden' vrij te geven. Indien bij de uitvoering van de grondwerkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007), aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, in casu de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

Ik adviseer hierbij ook dat door de initiatiefnemer en de aannemers amateurarcheologen in de gelegenheid gesteld moeten worden om gedurende het grondwerk bij de inrichtingswerkzaamheden mee te kijken en eventueel aanwezige archeologische sporen en resten als een waarneming te kunnen melden.

Advies m.b.t. het onderzoeksrapport: Het rapport kan, met in achtneming van mijn opmerkingen ten aanzien van de verwachtingswaarden bij het bureauonderzoek, als een definitieve versie worden aangeleverd (digitaal).

Namens de gemeente Hof van Twente,

J.A.M. (Hans) Oude Rengerink, 07-01-2015

Adviseur ruimtelijke kwaliteit archeologie (Regio Archeoloog Twente)
Het Oversticht
Postbus 531
8000 AM Zwolle
06-55747240

houderengerink@oversticht.nl